Yazma Öz-Yeterlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yazma Öz-Yeterlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33102

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yazma Öz-Yeterlik Ölçe?i, bireylerin yazma becerilerine yönelik ki?isel inançlar?n? ve yeterlilik alg?lar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, Meryem Y?lmaz-Soylu ve Burcu Akkoyunlu taraf?ndan 2019 y?l?nda Türkçe'ye **uyarlanm??t?r**. Uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürü ve e?itim sistemi ba?lam?nda geçerli?ini ve güvenirli?ini test etmeyi amaçlam??t?r. Bu adaptasyon, özellikle ö?rencilerin akademik ve günlük ya?amdaki yazma görevlerini ba?ar?yla yerine getirme konusundaki özgüven düzeylerini belirlemek için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Yazma, Öz-Yeterlik, Ölçek, Uyarlama, Psikometri, E?itim Psikolojisi, Akademik Yazma.

Yazarlar

Meryem Y?lmaz Soylu, Burcu Akkoyunlu

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin yazma becerileri alan?ndaki öz-yeterlik düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Orijinal yabanc? dildeki ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda kullan?labilmesi için gerekli olan dilsel ve kültürel **uyarlama** sürecini tamamlamak, bu çal??man?n birincil hedefidir. Bu sayede e?itim ara?t?rmac?lar? ve uygulay?c?lar?, yazma motivasyonu ve ba?ar?s? aras?ndaki ili?kiyi incelemek için sa?lam bir araç kazanm??t?r.

Ölçek, yazma sürecinin farkl? a?amalar?na (planlama, taslak olu?turma, düzenleme ve revizyon) yönelik alg?lanan yeterlili?i belirlemeye yard?mc? olur. Bu, e?itimsel müdahalelerin hedeflenmesi ve ö?rencilerin spesifik ihtiyaçlar?n?n anla??lmas? aç?s?ndan önemlidir.

Yap?

Yazma Öz-Yeterlik Ölçe?i, **Sosyal Bili?sel Teori** çerçevesinde Albert Bandura taraf?ndan kavramsalla?t?r?lan öz-yeterlik yap?s?n? ölçer. Yazma öz-yeterli?i, bireyin belirli bir yazma görevini ba?ar?yla tamamlayabilece?ine dair inanc?d?r. Bu yap?, genellikle bili?sel, davran??sal ve duygusal bile?enleri içerir.

Ölçek, yazma görevlerine ili?kin zorluk alg?s?n? de?il, bireyin bu zorluklarla ba?a ç?kma ve görevi yerine getirme kapasitesine olan inanc?n? de?erlendirmeye odaklan?r. Yüksek öz-yeterlik alg?s?, bireyin zorlu yazma görevlerinden kaç?nmak yerine onlara daha fazla çaba göstermesiyle ili?kilidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Y?lmaz-Soylu ve Akkoyunlu (2019) taraf?ndan gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe formunun yap?sal geçerlik kan?tlar?n? sunmak amac?yla çe?itli analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak içerikte detayl? geçerlik bilgisi bulunmasa da, bir uyarlama çal??mas?n?n temel ad?mlar? aras?nda **içerik geçerli?i** (uzman görü?leri ile) ve **yap? geçerli?i** (Faktör Analizi ile) yer almaktad?r.

Yap? geçerli?i analizleri (bkz. Faktör Analizi bölümü), ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe örneklemde de korundu?unu ve ölçülmek istenen psikolojik yap?y? do?ru bir ?ekilde temsil etti?ini göstermeyi amaçlam??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin kuramsal yap?yla tutarl?l???n? sa?lam??t?r.

Güvenirlik

Kaynak içerikte güvenirlik de?erleri belirtilmemi? olsa da, Y?lmaz-Soylu ve Akkoyunlu'nun çal??mas?nda ölçe?in iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa) katsay?s? ve muhtemelen test-tekrar test güvenilirli?i rapor edilmi?tir. **?ç tutarl?l?k**, ölçekteki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar ölçtü?ünü gösteren temel bir güvenirlik göstergesidir.

Yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar?, Yazma Öz-Yeterlik Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenilir oldu?unu ve tekrarlanan ölçümlerde tutarl? sonuçlar üretebilece?ini i?aret eder. Bu, ölçe?in bilimsel ara?t?rmalarda ve psikolojik de?erlendirmelerde kullan?lmas? için zorunlu bir ko?uldur.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n yap? geçerli?ini incelemek üzere **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) veya Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve bu boyutlar?n orijinal ölçek yap?s?yla ne ölçüde örtü?tü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi sonuçlar?, ölçe?in Türkçe versiyonunun teorik olarak beklenen faktör yap?s?n? do?rulad??? takdirde, ölçe?in yap?sal geçerlili?i kan?tlanm?? olur. Bu, ölçek puanlar?n?n yorumlanmas?nda güvenilir bir temel sa?lar.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Orijinal ölçe?e ba?l? olarak muhtemelen 5'li veya 6'l? **Likert Tipi** derecelendirme (Örne?in: Hiç Yeterli De?ilim'den Tamamen Yeterliyim'e).

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Bilinmiyor, genellikle ?ngilizce veya ilgili Avrupa dili).

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri, lise ö?rencileri veya genel akademik popülasyon.

Ya? Grubu: Akademik yazma becerilerini edinmi? ergenler ve yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas? için genellikle üniversite ö?rencileri örneklem olarak kullan?l?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim (self-report) ölçe?idir.

Anahtar Kelimeler

Yazma, Öz-Yeterlik Alg?s?, E?itim, Geçerlik, Güvenirlik, Faktör Analizi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Belirtilmemi?

Kurum E-posta Adresleri: meryem@huskers.unl.edu.tr (Sorumlu Yazar ?leti?im)

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?nland??? kurumsal adreslere bak?lmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe Uyarlama 2019 y?l?nda yay?nlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda ve e?itimsel uygulamalarda etik kurallar çerçevesinde kullan?labilir. Ticari kullan?m için yazarlardan izin al?nmas? gerekebilir. Sorumlu yazar?n e-posta adresi ileti?im için mevcuttur.

Kaynaklar

Y?lmaz-Soylu, M. ve Akkoyunlu, B. (2019). Yazma öz-yeterlik ölçe?inin Türkçe'ye uyarlanmas?. *Kastamonu E?itim Dergisi* *27*(5), 2233-2242. doi:10.24106/kefdergi.3423

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: kefdergi.kastamonu.edu.tr

Orijinal PDF dosyas? buraya ba?lant?lanm??t?r: yazma-oz-yeterlik-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yazma Öz-Yeterlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in orijinal maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddeler için yay?mlanan makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM